

حرکت تازه «موج صورتی» در امریکای لاتین محصول چیست

نیازهای سیاسی روز یا تبعات کرونا؟

خورخه کاستاندا

وزیر خارجه پیشین مکزیک
 مترجم: وصال روحانی

اگر لئویز ایناسیو لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور سابق برزیل در دوره جدید انتخابات این کشور در ماه اکتبر (مهر) امسال پیروز شود و چنانچه گوستاوو پترو کاندیدای چپگرای پست ریاست جمهوری کلمبیا در ماه پیش رو انتخابات این کشور را فتح کند، موجی را تشدید خواهند کرد که پیروزی اندرس مانوئل لویز اوباردور در انتخابات ریاست جمهوری مکزیک در سال ۲۰۱۸ آغاز کرد.

قدری دور و نزدیک‌تر به قدرت رسیدن آلبرتو فرناندز در آرژانتین را به سال ۲۰۱۹، پیروزی لوئیس ارسه را در انتخابات سال ۲۰۲۰ بولیوی و همچنین رئیس‌جمهوری پدرو کاستیو و گابریل بورچج را به ترتیب در کشورهای پرو و شیلی به سال ۲۰۲۱ شاهد بوده‌ایم. خیلی‌ها معتقدند این اتفاقات استمرار دهنده و شاید هم به‌روzsازی روند موسوم به «موج صورتی» در صحنه سیاست امریکای جنوبی است که آن را هوگو چاوز با فتح انتخابات ونزوئلا در سال ۱۹۹۹ آغاز کرد و در پی او ریکاردو لاکوس در شیلی به سال ۲۰۰۰، لولا در برزیل به سال ۲۰۰۲، ایوو مورالس در بولیوی در سال ۲۰۰۵ و رافائل کوریا هم در اکوادور در سال ۲۰۰۶ به قدرت رسیدند.

کارشناسان سیاسی معتقدند تبعات پاندمی کرونا در این منطقه طی دو سال و نیم اخیر موجب تغییرات و روی کار آمدن مجدد چپگرایان شده و تغییرات درراه نیز بی‌تأثیر از این عارضه جهانگیر نیست. در عین حال فراز و فرودهای سیاسی و عدم کفایت دولت‌های راستگرا در تأمین ملزومات معیشتی مردم نیز در شکل‌گیری این تحولات سیاسی دخیل بوده‌اند و انتخابات پیش رو در برزیل و کلمبیا نیز بیشتر نیازهای سیاسی و رویکردهای اجتماعی کنونی را در ملاحظه‌ترین کشورهای امریکا برمی‌تاباند و فقط محصول کشتارهای بی‌حد و حصر کووید۱۹ نیستند. پس از به قدرت رسیدن فرابند موسوم به «موج صورتی» به نظر می‌رسید امریکای لاتین به دو بخش بزرگ و کوچک تقسیم شده است. بخش بزرگ‌تر در کشورهای تشکیل می‌داند که از همین موج سیاسی ویژه تأثیر می‌پذیرفتند و راهبردهایشان الهام گرفته از مانیفست این موج بود و بخش کوچک‌تر شورهایی را شامل می‌شد که نیازی مبرم به این موج احساس نمی‌کردند و ترجیح می‌دادند که با انگاره‌هایی قدیمی‌تر و براساس دموکراسی سنتی زندگی کنند. اگر نگاهمان به قسمت‌های دیگری از قاره امریکا و بخش‌های شمالی و مرکزی آن بیفتد، می‌بینیم هنوز سه کشور هستند که بدون رویکرد به موج صورتی و با آیین‌هایی زندگی می‌کنند که در پروپاگاندهای غربی «دیکتاتوری‌های چپی» نامیده شده‌اند و آنها کوبا، نیکاراگوئه و ونزوئلا هستند. این کشورها از مرآده سایر نظام‌های سیاسی امریکای لاتین رویگردان نیستند ولی نوعی عصب در فرایندی که لاقال در جهان کم‌نظیر بوده است، از سال ۲۰۱۸ به بعد در برخورد این نظام با آنها مشاهده می‌شود. از سال ۲۰۱۸ به بعد در فرایندی که لاقال در جهان کم‌نظیر بوده است، از سال ۲۰۱۸ هر یک از رؤسای کشورهایی که سر کار آمده‌اند، از درون انتخاباتی نسبتاً آزاد سر برآورده‌اند، چه در مقدمات این انتخابات و چه در ماه‌های بعد از شکل‌گیری دولت‌های منتخب، نه تنها سیاست‌های تجارت آزاد، بسط روابط با اکثر کشورهای جهان و حتی برقراری روابط سیاسی با دولت‌های بزرگ غربی در دستور کار این دولت‌ها قرار داشته، بلکه انواع رویکردها در تدوین سیاست‌های داخلی و خارجی نزد آنها مشاهده شده است، بدون اینکه تفاوت آیین‌ها و استراتژی‌های سیاسی، این گونه گشایش‌ها را کاری عبث جلوه دهد.

با این اوصاف، باید پرسید آیا حیات و رونق تازه نهضت «موج صورتی» اینک به سود کشورهای امریکای لاتین و مرکزی است و آیا راه و روشی جز این برای آنها متصور و مقدور نیست؟ در پاسخ باید گفت در شماری قابل توجه از این کشورها نوعی تجربه‌اندوزی‌های قبلی که محصول طول عمر موج صورتی است، سبب شده مدل‌ها و شمایل‌های جدید این سیستم توفیق بیشتری در رتق و رتق فقه کشورها داشته باشند. به عنوان مثال، لولا در در اول ریاست جمهوری‌اش در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ سیاست‌های اقتصادی غیرمعمولی را در پیش گرفت که به پایه‌های مالی و ذخایر ملی برزیل لطماتی اساسی وارد کرد و حتی فرایندهای اجتماعی و تحولات حزبی و سیاسی را هم متأثر از تصمیم‌های غیرعقلانی خود کرد. او امروز با درس گرفتن از آن آموزه‌های تلخ می‌تواند یک تصمیم‌گیرنده کم‌اشتباه‌تر برای برزیل باشد و روندی را در پیش گیرد که هم با نیازهای کنونی امریکای جنوبی هماهنگ‌تر باشد و هم اقتصاد لرزان برزیل را به قوام بیشتر و بهتری برساند. لولا در برنامه‌های تبلیغاتی و کمپین انتخاباتی خود نیز متذکر شده که سیاست‌هایش در جهت برقراری یک حکومت سوسیال دموکرات خواهد بود و هم «بلاهای کووید۱۹» را کاهش خواهد داد و هم با جهان غرب داد و ستدهای پرسودتری خواهد داشت. نباید از خاطر برد که بوریچ، لولا و حتی فرناندز در رویکردهای فعلی خود برخلاف گذشته بیشتر نزدیک به جناح میانه‌رو نشان می‌دهند و نه چپ‌های سوسیالیستی که سال‌ها از زده و رسته آنها به شمار می‌آمدند. آرسه، سنگ مورالس را به سینه می‌زند اما حتی او هم تأکید کرده که در مناسبات کنونی جهان جا و مجالی برای پافشاری صرف بر اصول «چپی» نیست و باید با انعطاف بیشتری عملی کرد. گوستاوو پترو نیز گفته است اگر در کلمبیا به قدرت برسد، در عین حفظ برخی آیین‌های سوسیالیستی، از ایده‌های اقتصادی رایج در غرب نیز الهام خواهد گرفت.

به این ترتیب، «موج صورتی» در رویکرد تازه و روش‌های اجرایی مدرنش به نوعی حرکات نوگرایانه روی آورده که چندان شبیه به مانیفست‌های خشک و قدیمی آنها نیست و کار به گونه‌ای شده است که می‌توان با هر نیروی غربی و شرقی مرآده داشت بدون آن که تسلیم محض خواسته‌های آنان و قربانی سیاست‌های اقتصادی یک‌طرفه این نیروها باشد.

منبع: Project Syndicate

دورنمای

واشنگتن پست (امریکا)

دادگاهی در ویرجینیای امریکا، الشیخ یک تبعه انگلیسی را که از شکنجه‌گران در گروهی موسوم به «بیتل‌های داعش» بوده است، مجرم دانست و وی را محکوم کرد. اعضای این گروه از داعشی‌ها متهم هستند که برخی غربی‌ها را گروگان گرفته و شکنجه می‌کردند. این گروه متشکل از ۴ نفر مسئول مرگ حداقل ۲۲ شهروند غربی است.

ایندیپندنت (بریتانیا)

دولت انگلیس که مورد انتقادهای بسیاری برای استرداد شماری از پناهنجویان رواندیایی قرار گرفته است، دولت رواندا را متهم کرده که وضعیت حقوق بشر در کشورش را سامان‌بخشیده است و به‌خاطر قرار دادهای چند میلیون پوندی باعث می‌شود کسانی که به دنبال سرپناهی برای زندگی هستند، خروج از کشور خود را به ماندن ترجیح دهند.

دیلی صباح (ترکیه)

مولود چاوش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه در سخنانی از سرگیری روابط با مصر استود و گفت: این روابط با توجه به اهمیتی که هر دو کشور دارند، می‌تواند تأثیر زیادی بر وقایع و بحران‌های خاورمیانه داشته باشد. او همچنین در آستانه سفر رجب طیب اردوغان به ریاض، ابراز امیدواری کرده است روابط با عربستان نیز بهبود یابد.

نظامیان صهیونیست با حمله به مسجد الاقصی صدها نمازگزار فلسطینی را بازداشت کردند

مسجد الاقصی در آغوش مقاومت

زخمی‌های این حمله را به بیمارستان منتقل کنند، اما نظامیان صهیونیست مانع ورود آنها برای امداد زخمی‌ها شدند. آمبولانس‌های هلال احمر عبادی ویژه ماه رمضان بودند، حمله کرده و با محاصره قیله‌گاه نخست مسلمانان جهان، دست‌کم ۱۵۲ نفر را مجروح کردند. با این حال فلسطینیان با وجود همه فشارها نماز جمعه را با شکوه تمام برپا داشتند.

به گزارش سایت شبکه خبری «الجزیره»، به گفته مؤسسه وقف اسلامی مسجدالاقصی، نظامیان رژیم صهیونیستی اندکی پیش از اذان صبح در حالی که هزاران فلسطینی برای برپایی نماز و عبادات ویژه ماه مبارک رمضان در مسجد الاقصی گرد آمده بودند، وارد صحن این مسجد شده و به فلسطینیان حمله بردند. ویدیوهایی که از این رویداد در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده نیز نشان می‌دهد، در حالی که نظامیان صهیونیست به سمت فلسطینیان حمله و گاز اشک‌آور شلیک می‌کنند، مردان فلسطینی نیز تلاش می‌کنند، با پرتاب سنگ مانع آنها شوند. با این حال شدت گاز اشک‌آور در حدی بود که شماری از نمازگزاران مجبور شدند در داخل مسجد الاقصی پناه گیرند. به گفته مؤسسه وقف اسلامی مسجدالاقصی، یکی از زخمی‌شدگان محافظ مسجد است که یک گوله پلاستیکی به چشمش برخورد کرده است.

جمعیت هلال احمر فلسطین نیز خبر داد، هر چند آمبولانس‌های این جمعیت بلافاصله پس از یورش صهیونیست‌ها، به محل اعزام شدند تا مسکو، کی‌یف را به خاطر بمباران مناطق مرزی تهدید به تشدید حملات کرد

ارتش روسیه: قلب کی‌یف را هدف می‌گیریم

گروه جهان، وزارت دفاع روسیه با محکومیت حملات اوکراین به شهرهای مرزی، هشدار داد در صورت حمله به خاک این کشور، با افزایش حملات، مراکز فرماندهی در قلب پایتخت اوکراین را نیز هدف قرار خواهد داد. این در حالی است که مقامات کی‌یف گرچه حمله به شهرهای مرزی را اتهام مسکو خوانده‌اند اما مدعی حمله موشکی به رزم‌ناو روسیه و غرق آن شده‌اند؛ ادعایی که مسکو آن را به‌شدت تکذیب می‌کند.

به گزارش فرانس پرس، «ایگور کوناشنکوف»، سخنگوی وزارت دفاع روسیه با تأکید بر این تهدید اعلام کرد: «اگر تلاش‌ها برای خرابکاری و حمله به خاک روسیه از سوی نیروهای اوکراینی ادامه یابد نیروهای ارتش برخلاف ۵۰ روز گذشته، مراکز تصمیم‌گیری اوکراین از جمله مراکز کی‌یف را هدف قرار می‌دهند.» این تهدید پس از آن مطرح شد که مقامات روسیه خبر دادند، دو هلیکوپتر نظامی اوکراینی روز پنجشنبه با ورود به حریم هوایی روسیه و در حالی که در ارتفاع پایین حرکت می‌کردند، دست‌کم شش ساختمان را در روستای کلیموو در حدود ۱۱ کیلومتری عمق خاک روسیه هدف حمله قرار دادند. ساعتی بعد از این تهدیدها، اوکراین مدعی شد، ناو مسکوا،

رزمایش نظامی چین در پاسخ به مداخله امریکا در تایوان

همزمان با سفر هیأتی از قانونگذاران کنگره امریکا به جزیره تایوان برای نشان دادن حمایتشان از این منطقه، چین با اجرای مانورهای نظامی در اطراف این تنگه، هیأت امریکایی را به افزایش تنش با انجام سفری تحریک‌آمیز متهم کرد. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز، فرماندهی حوزه شرقی ارتش آزاد کی‌یف خلق چین در بیانیه‌ای همزمان با برگزاری کنفرانسی مطبوعاتی از سوی قانونگذاران امریکایی در تایپه، اعلام کرد: «ارتش چین، ناوچه‌ها، بمب‌افکن‌ها

ساکنان قدس و تحسن‌کنندگان در این مسجد را واجب‌نشان می‌دهد.» جبهه دموکراتیک فلسطین هم اعلام کرد: «آنچه در مسجد الاقصی رخ می‌دهد، گواهی‌دهنده انفجار اوضاع است و اشغالگران مسئول آن هستند.»

در خارج از مرزهای سرزمین‌های اشغالی فلسطین هم، «سعید خطیب‌زاده»، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با هشدار نسبت به تداوم اقدامات وحشیانه و تروریستی اشغالگران در قدس و فلسطین اشغالی، جنایات صهیونیست‌ها علیه مردم مظلوم فلسطین را حاکمی از ضعف روزافزون این رژیم اشغالگر و نقض آشکار حقوق بین‌الملل و حقوق بشر خواند و دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی را به حمایت از مردم فلسطین دعوت کرد. وزارت خارجه چین هم ضمن ابراز نگرانی از تلفات غیرنظامیان در پی تشدید درگیری‌ها، همه طرف‌ها را به آرامش و خویشتنداری دعوت کرد. سازمان همکاری اسلامی هم در بیانیه‌ای یورش شهرک‌نشینان افراطی با حمایت و خواستند تا همزمان با ایجاد یهودیان و

کرد و نسبت به تهدیدهای گروه‌های شهرک‌نشین افراطی علیه فلسطینیان در صحن‌های مسجد مبارک الاقصی هشدار داد. وزارت امور خارجه اردن نیز با صدور بیانیه‌ای حمله نظامیان صهیونیست به نمازگزاران فلسطینی در محکم کرد. «آنتونیو گوترش»، مدیرکل سازمان ملل متحد نیز از جامعه بین‌المللی بویژه شورای امنیت خواست تا اسرائیل را به دلیل حملات به فلسطینی‌ها و نقض مکرر حرمت امکان مقدس در سرزمین‌های اشغالی محکوم کند.

درگیری‌های سحرگاه کروز مسجد الاقصی تنها دو روز بعد از نشست‌های مقاومت فلسطین صورت گرفت. به گزارش خبرگزاری «آسوشیندپرس»، در پی حملات مکرر رژیم صهیونیستی به فلسطینیان و استهدافی، چهارشنبه شب، حماس و سایر گروه‌های مقاومت فلسطین در نشست فوق‌العاده در غزه برگزار کردند. در این نشست این گروه‌ها از فلسطینیان خواستند تا همزمان با ایجاد یهودیان و

اعتراض دانشجویان فرانسوی به نامزدهای مدعی ریاست جمهوری

گروه جهان، صدها دانشجوی فرانسوی با تعطیلی کلاس‌ها در پاریس، خشم خود را از نتایج اولیه انتخابات این کشور نشان دادند. به گزارش شبکه خبری «فرانس ۲۴»، معترضان که بیشتر در دانشگاه سوربن بودند، مخالف «امانوئل مکرون» و «مارین لوپن» که کاندیدای راه یافته به دور دوم انتخابات ریاست جمهوری کشورشان بودند. چرا که اعلام کردند نگرانند هیچ یک از آنها نتوانند برای از بین بردن فقر و بهبود محیط زیست کاری انجام دهند. دانشجویان دانشگاه سوربن با بیرون ریختن بره‌های کاغذ از پنجره‌های دانشگاه، شعار «ما همه ضد فاشیسم هستیم» را فریاد می‌زدند و کار را به جایی رساندند که پلیس مجبور به مداخله و پرتاب گاز اشک‌آور شد. برخی دانشجویان چپگرا نیز در ورودی برخی دانشگاه‌ها پارچه نوشته‌هایی نصب کرده و مخالفت خود را با حضور این دو

کاندید را در انتخابات ۸ روز دیگر این کشور اعلام کردند. همزمان با شدت گرفتن این اعتراضات شماری از جوانان فرانسوی نیز به آنها پیوستند. براساس آخرین گزارش‌ها این افراد با مخالف «مکرون» و «لوپن» یا از حامیان «ملانشون» که تنها با یک درصد اختلاف صحنه را به رقیب راست افراطی‌اش «لوپن» باخت، بودند. این در حالی است که «امانوئل مکرون»، رئیس‌جمهور فعلی فرانسه با وجود انتقادات به‌عنوان کاندیدای پیش‌تازه به دور دوم راه یافته اما با توجه به رقابت فشرده با «مارین لوپن» و «چالسی که با هواداران «ملانشون» دارد، روزهای سختی پیش رویش قرار دارد. در عین حال گرچه بسیاری از فرانسوی‌های چپگرا، «لوپن» را با توجه به وعده‌های او برای انتقاد به سیاست‌های مهاجرتی و موضع‌سختگیرانه در قبال مسلمانان خطرناک توصیف می‌کنند اما «مکرون» را نیز رئیس‌جمهور ثروتمندان می‌دانند. یکی از دانشجویان معترض دانشگاه سوربن گفت: «ما مکرون را برگزیدیم اما دیگر نمی‌خواهیم او رئیس‌جمهور ما باشد، با این حال حتی نمی‌توانیم بپذیریم لوپن بر سر قدرت بیاید. بدغدغه جوانان مسائل محیط زیستی، اجتماعی و زنان است و ضروری است که یکی از کاندیداهای نامیده‌نسل ما باشد.»

خروج نیروهای خارجی، پیش‌شرط انصارالله برای توافق صلح

هیأت مذاکره‌کننده دولت نجات ملی یمن، پس از پیشنهاد ائتلاف سعودی برای خروج از جنگ یمن، خروج نیروهای خارجی از یمن را پیش‌زمینه هرگونه توافق سیاسی دانست. به گزارش ایسنا به نقل از المیادین، عبدالملک العجری، یکی از اعضای هیأت مذاکره‌کننده دولت نجات ملی یمن، گفت که خروج نیروهای خارجی حل و فصل اختلافات سیاسی در یمن را تسریع می‌کند، همان‌طور که خروج نیروهای مصری در دهه ۱۹۶۰ آشتی ملی در یمن را تسریع کرد. العجری چونند

Reuters